

ČELEĎ HVĚZDNICOVITÉ

ROZDĚLTE SI PRÁCI NA DVĚ VYUČOVACÍ HODINY.

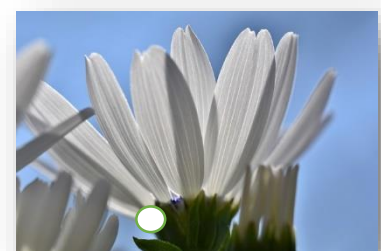
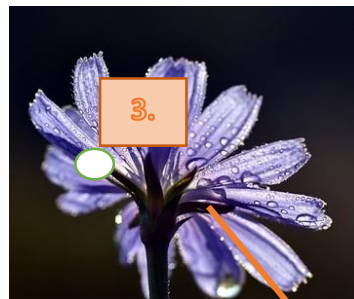
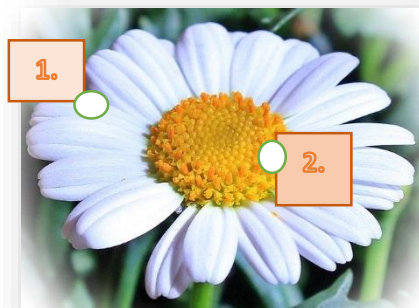
- Je to druhově nejpočetnější čeleď dvouděložných rostlin.
- Většinou jsou to byliny s různobarevnými květy.
- Můžeme se s nimi setkat na loukách, v zahradách, jsou i léčivé a některé můžete darovat v kytici někomu k narozeninám či svátku.

Než se pustíte do plnění úkolů, pozorně si poslechněte toto video:

<https://www.youtube.com/watch?v=3pgNxgr0HOE>

Procvičování:

Na obrázku vidíte květ byliny, která zrovna kvete na loukách. Jistě ji všichni dobře znáte – je to *kopretina bílá*

4. květní lůžko

Doufám, že jste pozorně sledovali video a budete umět odpovědět na tyto otázky (prozatím jen ústně):

- 1) Má kopretina květ nebo květenství?
- 2) Pokud květenství, jak se mu říká?
- 3) Ze kterých květů vznikají po odkvětu plody, z jazykovitých nebo trubkovitých květů?
- 4) Jak se nazývá rozšířená část stonku, z něhož květy vyrůstají? (obr. 3)
- 5) Jak se nazývají zelené lístky vespod květu?
- 6) Jak se nazývá plod této čeledi?
- 7) Některé plody, např. u pampelišky, jsou opatřeny něčím, co jim umožňuje létání. Co je to?

Tak a teď si udělejte zápis:

HVĚZDNICOVITÉ

- Jsou to byliny s pestrými květy.
- Květy mají uspořádány do květenství – **jak se nazývá?** (*nakresli jej*)
- Nakresli si kopretinu a popiš jednotlivé části (*obrázek kopretiny nahoře*)
  - 1) květy _____ (různobarevné, lákají hmyz)
  - 2) květy _____ (tyčinky a pestíky)
  - 3) _____ (zelené barvy)
  - 4) květní lůžko
- Plodem je _____, někdy je opatřena _____ (pampeliška).

Zástupci:

1) léčivé druhy

heřmáněk pravý
pampeliška lékařská
sedmikráska chudobka
měsíček lékařský
řebříček obecný

??? – napoví ti video

<https://www.youtube.com/watch?v=ENOsMan2jSY>

2) užitečné

locika salát – hlávkový salát
slunečnice roční

ozdoba na zahrádce

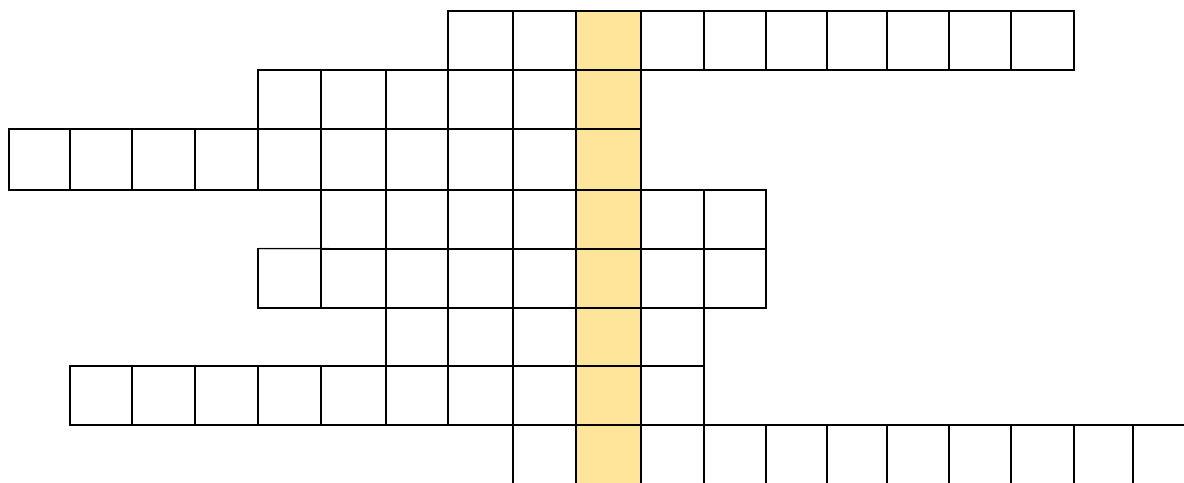
jiřiny
astry
kamzičník
aksamitník
(afrikán)

3) volně rostoucí

bodlák obecný, chrpa luční, čekanka obecná

4) U některých hvězdnicovitých (pampeliška, čekanka) najdeme _____, z nichž po utržení vytéká bílé mléko. Název najdete v doplňovačce.

Legenda:

- 1) Léčivá bylina – užití k výrobě medu, sirupu, listy do salátů, ale zároveň ji nemáme rádi na zahradách.
- 2) Kdo se skrývá pod tímto latinským názvem – *Tussilago farfara*?
- 3) Z těchto květů se po oplození vyvíjí nažka.
- 4) Léčivá bylina, která oranžově kvete, je to přírodní antibiotikum.
- 5) Další léčivka, podobná kopretině, vhodná při nachlazení, na obklady při zánětech, mast na jizvy, vyrážky.
- 6) Je to rostlinný hormon, umožňuje pohyby rostlin – slunečnice se otáčí za sluncem.
- 7) Plody této byliny se používají k výrobě oleje, k našemu mlsání i jako krmivo ptáčků.
- 8) V trávnicích jsou běžné _____, fungují proti jarní únavě, posilují imunitu.

Na procvičení si vyzkoušejte poznávačku, na konci je i řešení:

<https://www.slideserve.com/karis/pozn-v-n-krytosemenn-rostliny-hv-zdnicovit>

Pošlete, prosím, znění tajenky na můj email. Napište, zda některé byliny z čeledi hvězdnicovitých doma využíváte nebo máte na zahradě. 😊